

L'Espai Volart 2 exposa l'obra de Xavier Valls per primer cop a Barcelona després de la seva mort, el 2006, i en reivindica la seva tendresa i suavitat artística

El pintor de la quietud

Maria Palau
BARCELONA

Xavier Valls es va enamorar de la llum de París i el 1949, amb 1.000 pessetes a la butxaca, s'hi va instal·lar definitivament. Lluny de les capelletes de Barcelona que tant l'incomodaven per la mania que tenien de restringir els camins de la modernitat, i a tocar d'aquella llum profunda del nord de França, va poder crear i triomfar amb una obra que irradiava amor per les coses. Per les coses senzilles, humils, quotidianes. Va ser feliç a París. Però tots els estius els passava a Horta, el barri barceloní on va néixer el 1923 i on va morir el 2006. "Sempre em deia que volia morir i ser enterrat a Barcelona. L'atzar va fer bé les coses", diu amb dolçor Luisa, la seva dona, a la qual retratava en sessions interminables, perquè la seva pintura era lenta i serena, gestada sense estats d'excitació il·lusòria, sense ni un lleuger perfum de violència, amb pinzells petits i pacients.

La primera exposició a Barcelona després de la seva mort es va obrir ahir a l'Espai Volart 2 de la Fundació Vila Casas. Unes 25 obres, entre olis, aquarel·les i dibuixos, centelles tendres i suavitat, i aquella quietud reconfortant tan característica de la pintura d'un dels creadors cabdals de l'art català de la segona meitat del segle XX, sempre molt més fàcil de veure l'exposat a Madrid que a Barcelona, on no tenia galerista, i no pas per caprici seu. La comissària, Glòria Bosch, ha trenat un assaig visual amb peces de la col·lecció de la família, la majoria inèdites, presidides per una obra de poesia infinita que

Giovanna i Luisa, la filla i la dona de Xavier Valls, amb 'La cadira' (1972) al fons, una obra que evoca el seu buit ■ QUIM PUIG

evoca la melangia del buit i fantasia amb la presència de l'artista, *La cadira* (1972), una cadira només ocupada per un innocent drap rebregat de color rosa, al costat de la finestra de la seva casa i el seu estudi davant del Sena.

Des d'aquesta mateixa finestra va pintar un dels seus últims quadres, *Notre Dame* (2004), que per Nadal va regalar a la seva dona amb un missatge que ja olorava a final: "Quan siguis *velleta* i no puguis viure aquí [un cinquè pis sense ascensor], conservaràs aquest record de les seves vistes." Luisa encara hi viu. Recorda com es posava a treballar no gaire més tard de les nou del matí. "Era molt disciplinat, no esperava la inspiració." El seu estudi era sobri, sense

Retrats dels seus dos fills, Manuel i Giovanna ■ Q. PUIG

luxes, amb les eines justes. I molt net: "Mai li queia una gota de pintura a terra." Pintava durant hores fins que es feia fosc, en silenci. S'aturava un moment, s'allunyava i obser-

vava la feina feta. "Em deia que ja ho tenia acabat i se n'anava a dormir, però l'endemà hi tornava. Mai quedava satisfet, era molt exigent. Sempre deia que no arribava allà on volia ar-

ribar", explica Luisa al costat d'un dels molts retrats que li va fer, *Pandora* (1968), una oda a la sensibilitat i al misteri de la bellesa que traspuen també les teles on apareixen els seus fills petits, la Giovanna i en Manuel, l'actual ministre de l'Interior fran-

El seu fill és l'actual ministre de l'Interior francès, un polític valorat per la seva calma

Art a dojo a can Vila Casas

Els espais barcelonins de la Fundació Vila Casas ja estan farcits d'art per a tota la tardor. A l'Espai Volart, també ahir es van obrir les exposicions *Me llaman Soledad*, de Carla Tarruella (Barcelona, 1966), i *La imatge apareguda*, de Luis Marsans (Barcelona, 1930). Al museu Can Framis, a més d'estrenar una nova presentació de la col·lecció, hi ha dues novetats a tenir en compte: una exposició de Javier Garcés (Saragossa, 1959), guanyador del Premi d'Escultura 2012, i una mostra dels finalistes del Premi de Pintura 2013, on llueixen els tres guardonats (tres accésits, el jurat no n'ha vist cap que destaquí per sobre dels altres): Jordi Lafon (Barcelona, 1967), Sílvia Martínez Palou (Barcelona, 1961) i Lídia Masllorens (Caldes de Malavella, 1967).

çès, un dels polítics més ben valorats al país veí per la calma que transmet.

Valls no volia pertorbar en les seves obres. Tot el contrari. Per molt que interrogués alguns dels enigmes de la vida amb la pintura de còmplice. Una pintura realista, en van dir els experts; no pas ell, més obsessionat a buscar allò ocult de la realitat que no pas en les seves aparences. Giacometti i Balthus el van entendre, el van valorar i el van animar a fer el seu camí. I així va crear fins al final. *Les tres magranes* (2006), un petit bodegò, és la seva darrera obra i a l'exposició de l'Espai Volart 2 –que du per títol *Sotto voce* i es pot visitar fins al 15 de desembre– transmet el punt definitiu de pau i serenor. ■